

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 347/2022 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om att trygga förutsättningarna för skjutövningar

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 347/2022 rd undertecknat av riksdagsledamot Sari Essayah/kd m.fl:

Hur ämnar regeringen trygga tillräckliga förutsättningar för att reservistorganisationerna ska kunna genomföra skjutövningar överallt i Finland när skjutbanornas miljönormer ändras i och med begränsningarna i användningen av patroner som innehåller bly och

ämnar regeringen via miljöministeriet ge anvisningar om ansökningsprocesserna för miljötillstånd för lokala skjutbanor och förenhetliga de lokala miljömyndigheternas tolkning av miljötillstånden för skjutbanor?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Tillstånds- och anmälningsförfarandena för skjutbanor genomförs i enlighet med bestämmelserna i miljöskyddslagen, och de miljöolägenheter som verksamheten orsakar utreds och bedöms på förhand för att bland annat människors hälsa, den allmänna trivseln i miljön, undvikande av oskäligt besvär i grannskapet och den omgivande naturen ska kunna tryggas. Skjutbanor kräver miljötillstånd (över 10 000 skott) eller beslut med anledning av anmälan (under 10 000 skott), och den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten är behörig myndighet för båda förfarandena. Regionförvaltningsverken ansvarar för miljötillståndsförfarandena för försvarsmaktens skjutbanor.

Kraven för miljötillstånds- och anmälningsförfaranden för skjutbanor finns i miljöskyddslagen, och de kommunala miljöförvaltningsmyndigheterna som ansvarar för förfarandena handlar under tjänsteansvar och följer principen om likabehandling. Det finns inga hinder för att anlägga nya skjutbanor om en ansökan som förutsätter ett miljötillståndsbeslut eller ett beslut med anledning av anmälan har gjorts på behörigt sätt för skjutbanan och förutsättningarna för beviljande av tillstånd eller beslut med anledning av ansökan uppfylls. Det bör beaktas att sportskytte är en verksamhet bland andra och att de kommunala miljöskyddsmyndigheterna ansvarar för åtskilliga myndighetsuppgifter inom andra områden, vars tillståndsförfaranden och andra godkännandeförfaranden ska behandlas jämlikt.

Varje kommun har en kommunal miljövårdsmyndighet som ansvarar för de miljöuppgifter som enligt lagstiftningen ankommer på kommunen. Innehållet i de miljötillståndsbeslut som de kommunala miljövårdsmyndigheterna fattar inom olika områden kan variera beroende på skjutbanans läge, närliggande naturvärden eller grannarnas exponering för störningar såsom buller, eventuella avrinningsområden och andra miljöförhållanden. Kommunerna har starkt självstyre och miljöministeriet har inget direkt styre över enskilda kommuners miljövårdsuppgifter.

Anvisningen Skjutbanornas miljötillstånd – instruktion för verksamhetsutövare samt tillstånds- och tillsynsmyndigheter publicerades 2012 och uppdateras som bäst vid miljöministeriet. För att förenhetliga, underlätta och utveckla skjutbanornas miljötillståndsförfarande pågår ett projekt som leds av verksamhetsutövare och som koordineras av Suomen Ampumaurheiluliitto. Projektet inleddes 2020.

Bly är en tungmetall som är giftig för människorna och miljön. Den är skadlig till exempel för njurarna och centrala nervsystemet och kan påverka fortplantningen negativt. Till skillnad från många andra skadliga ämnen har man inte kunnat fastställa ett säkert nedre gränsvärde för exponering för bly. Barn är mycket utsatta för de skadliga effekterna. Man vet också att bly orsakar förgiftningar hos fåglar och hos arter som har fåglar som bytesdjur.

Användningen av blyhagel har begränsats i våtmarker med en begränsning enligt REACH-förordningen, som börjar tillämpas i februari 2023. Utanför våtmarkerna planeras förbud mot försäljning och användning av blyhagel och annan blyhaltig ammunition vid jakt samt vid sport- och annat utomhusskytte. Kommentarer från Europeiska kemikaliemyndighetens kommittéer med förslag på begränsningar torde bli färdiga sommaren 2022 och lämnas in till Europeiska kommissionen i december 2022. Kommissionen lämnar sitt förslag till förordning om blyförbud till REACH-kommittén tidigast våren 2023 och behandlingen kan pågå till årets slut eller längre. Begränsningen gäller inte användning av blyhagel i militär verksamhet och inte heller i annan myndighetsverksamhet såsom polisens, tullmyndigheternas eller gränsbevakningens verksamhet. De utmaningar ett blyförbud medför har identifierats. Det skulle vara problematiskt för Finland om begränsningen gällde skjutbanorna kategoriskt, eftersom även reservister, poliser och andra som är undantagna begränsningen övar på allmänna eller jaktföreningars skjutbanor. Det försvar som är baserat på reservisternas verksamhet är viktigt och i frågor som gäller miljöskyddet vid skjutbanor samarbetar miljöministeriet med försvarsministeriet. Europeiska unionens blyförbud och innehållet i dem behandlas i riksdagen via de sedvanliga kanalerna för behandling av EU-ärenden i Finland.

Helsingfors 14.7.2022

Miljö- och klimatminister Maria Ohisalo